

บทที่ 2

งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การควบคุมการเรียกใช้ข้อมูลของฐานข้อมูลแอลแด็ป [5]

เป็นงานวิจัยที่ว่าด้วยการเพิ่มเติมข้อมูลควบคุมสิทธิในการเรียกดูข้อมูล (ACL: Access Control List) สำหรับฐานข้อมูลแอลแด็ปเพื่อให้เจ้าของฐานข้อมูลสามารถควบคุมการเรียกข้อมูลของผู้ใช้แต่ละคนได้ โดยในปัจจุบันได้มีงานวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อนี้ถูกพัฒนาลงบนฐานข้อมูลหลายรูปแบบ (Netscape Directory Server, UMich LDAP-3.3 และ OpenLDAP) ซึ่งต่างก็ควบคุมการเรียกดูข้อมูลโดยการระบุแอททริบิวต์ของรายละเอียดภายในฐานข้อมูล เช่นชื่อหัวข้อของข้อมูลหรือแอททริบิวต์ของข้อมูลภายนอกดังเช่นแผนกที่ผู้เรียกดูข้อมูลสังกัดอยู่ โดยถึงแม้ว่าเน็ตสเคปจะเปลี่ยนชื่อจาก เอซีแอล (ACL) เป็น เอซีไอ (ACI) แต่ลักษณะการทำงานก็คล้ายคลึงกัน สิ่งที่แตกต่างกันระหว่างระบบควบคุมการเรียกใช้ข้อมูลบนเน็ตสเคปไโดเรคทอรีเซิร์ฟเวอร์และบนฐานข้อมูลแอลแด็ปชนิดอื่นๆ คือ ข้อมูลควบคุมการเรียกใช้ข้อมูลของเน็ตสเคปจะถูกเก็บอยู่ภายในไโดเรคทอรีเซิร์ฟเวอร์ซึ่งจะอยู่ในรูปของฐานข้อมูลแอลแด็ป แต่ฐานข้อมูลแอลแด็ปชนิดอื่น (UMich และ OpenLDAP) ข้อมูลควบคุมการเรียกใช้ข้อมูลจะถูกเก็บอยู่นอกฐานข้อมูลซึ่งมักจะอยู่ในรูปของไฟล์สตาร์ทอัพ (Startup File)

โครงสร้างของข้อมูลควบคุมสิทธิบนฐานข้อมูลแอลแด็ปจะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

```
<access directive> ::= access to <what>  
[by <who> <access>] +
```

```
<what> ::= * | [dn=<regex>]  
[filter=<ldapfilter>]  
[attrs=<attrlist>]
```

```
<who> ::= * | self | dn=<regex> |  
addr=<regex> |  
domain=<regex> |  
dnattr=<dn attribute>
```

```
<access> ::= [self]none | [self]compare |  
[self]search | [self]read |  
[self]write
```

ตัวอย่างของข้อมูลควบคุมสิทธิพื้นฐานข้อมูลแอลแคปจะมีรายละเอียดดังรูปที่ 2.1

```

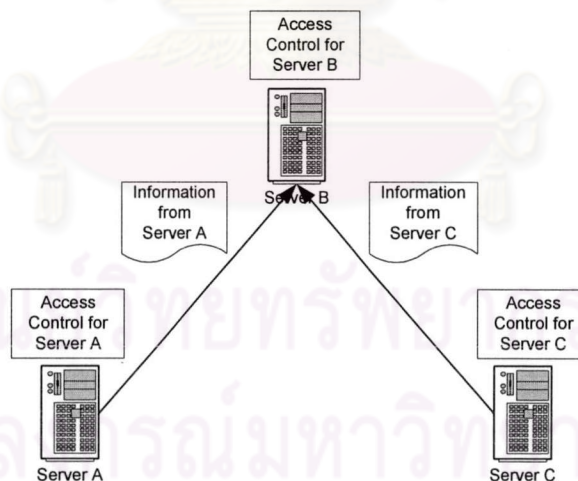
access to filter="cn=<newsgroup name>"
  attr=certifiedHost, certifiedAuthor
  by self write
  by dnattr=owner write
  by dn="cn=Manager, ou=People,
  o=<our domain>, c=US" write
  by dn="cn=<News Server IP hostname>,
  ou=Network Hosts, o=<our domain>,
  c=US" read
  by addr=<News Server IP address> read
  by * none

access to attr=MVSpasswd
  by self write
  by dn="cn=Manager, ou=People,
  o=<our domain>, c=US" write
  by addr=<Samba server IP address> read
  by * none

```

รูปที่ 2.1 แสดงตัวอย่างของข้อมูลควบคุมสิทธิ

ภายในระบบการควบคุมการเรียกดูข้อมูลบนมาตรฐานแอลแคปจะมีโครงสร้างการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างแต่ละเซิร์ฟเวอร์และการกำหนดข้อมูลควบคุมการเรียกดูข้อมูลดังรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 แสดงโครงสร้างการแลกเปลี่ยนข้อมูลเทียบกับลักษณะการกำหนดข้อมูลควบคุมการเรียกดูข้อมูล

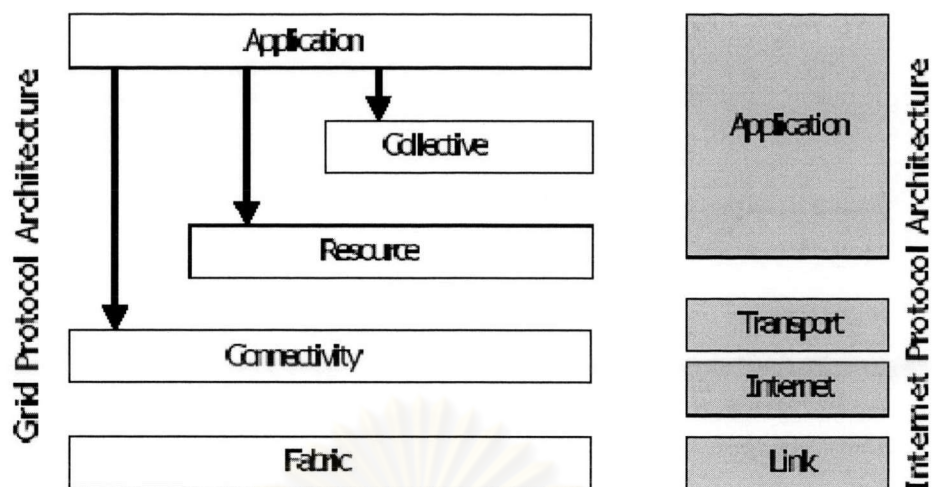
จากรูปที่ 2.2 จะสังเกตได้ว่าถึงแม้ว่าภายในงานวิจัยการควบคุมการเรียกดูข้อมูลภายในฐานข้อมูลแอลแคป จะกำหนดโครงสร้างข้อมูลควบคุมการเรียกดูข้อมูล ซึ่งจะถูกนำไปติดตั้งภายในแต่ละเซิร์ฟเวอร์เพื่อควบคุมการเรียกดูของผู้ใช้ระบบให้เป็นไปตามสิทธิของผู้ใช้แต่ละคน แต่เนื่องจากเซิร์ฟเวอร์จะส่งเฉพาะข้อมูลจริงเท่านั้นโดยจะปล่อยให้ข้อมูลควบคุมสิทธิของเครื่องเซิร์ฟเวอร์ที่รับข้อมูลดังกล่าวเป็นผู้ควบคุมการเรียกดูข้อมูลแทนข้อมูลควบคุมของเครื่องเซิร์ฟเวอร์ที่เป็นเจ้าของข้อมูล จะทำให้เจ้าของข้อมูลไม่สามารถมั่นใจได้ว่าเซิร์ฟเวอร์ที่รับข้อมูลของตนไปจะยังกำหนดสิทธิการเรียกดูข้อมูลตรงกับข้อมูลควบคุมสิทธิของตน และการแก้ไขข้อมูลควบคุมสิทธิในกรณีที่มีการเพิ่มเติมข้อมูลชนิดใหม่ๆ ก็ทำได้ยากเพราะจำเป็นจะต้องไปแก้ไขข้อมูลสิทธิของแต่ละเซิร์ฟเวอร์ให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ถูกเพิ่มเติมเข้ามา ซึ่งจะทำให้ไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ภายในระบบกริดเนื่องจากภายในระบบกริดอาจจะประกอบไปด้วยเซิร์ฟเวอร์จำนวนมาก

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 กริดเทคโนโลยี (Grid Technology) [2]

กริดเป็นระบบแบบกระจายที่กำลังได้รับความสนใจจากนักวิจัยต่างๆ ทั่วโลก อันเนื่องมาจากกริดมีความสามารถที่จะกำหนดองค์กรเสมือนใดๆ (VO : Virtual Organization) ซึ่งเป็นกลุ่มของทรัพยากรจากแต่ละองค์กรที่ตกลงที่จะมาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หนึ่งๆ โดยไม่ขึ้นกับโครงสร้างการเชื่อมต่อจริงของแต่ละองค์กร กริดจะรองรับลักษณะการใช้ทรัพยากรร่วมกันภายในองค์กรเสมือนได้หลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นงานที่จำเป็นต้องการความสามารถในการประมวลผล หรืองานที่จำเป็นต้องมีการติดต่อเปลี่ยนแปลงข้อมูลตลอดเวลา ตลอดจนรองรับชนิดของทรัพยากรที่จะเข้ามารวมอยู่ภายในองค์กรเสมือนได้หลายชนิด โดยจะยังอนุญาตให้เจ้าของทรัพยากรสามารถควบคุมการเรียกใช้งานทรัพยากรของตนโดยผู้ใช้คนอื่นที่อยู่ภายในองค์กรเสมือนเดียวกันได้

โครงสร้างภายในของกริดนั้นได้ถูกแบ่งออกเป็น 5 ชั้น (Layered Architecture) ซึ่งจะอยู่ในรูปของนาฬิกาทราย เพื่อให้ผู้ที่พัฒนาซอฟต์แวร์ที่จะมาติดต่อกับกริดสามารถออกแบบโดยยึดกับมาตรฐานกลางที่ใช้ในการติดต่อแต่ละทรัพยากรภายในกริด โดยมาตรฐานกลางดังกล่าวจะถูกจำกัดให้แคบที่สุดเพื่อให้แน่ใจว่าส่วนต่างๆ ที่ถูกพัฒนาขึ้นภายในกริดจะสามารถติดต่อกันผ่านทางมาตรฐานกลางโดยไม่เกิดปัญหาอันเนื่องจากการใช้คนละมาตรฐานในการติดต่อดังที่แสดงในรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 แสดงโครงสร้างลำดับชั้นของระบบกริด

รายละเอียดของแต่ละชั้นภายในโครงสร้างของกริดจะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ชั้นฟาบริก (Fabric Layer) เป็นชั้นที่ทำหน้าที่เสมือนตัวเชื่อมต่อระหว่างระบบกริดกับทรัพยากรภายในระบบกริด เพื่อให้ระบบกริดสามารถติดต่อหรือส่งให้แต่ละทรัพยากรย่อยทำงานตามที่ต้องการได้ ตัวอย่างของชั้นนี้ได้แก่ส่วนต่อเชื่อมกับทรัพยากรฐานข้อมูลเป็นต้น
2. ชั้นคอนเน็คทิวตี้ (Connectivity Layer) เป็นชั้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับมาตรฐานในการติดต่อภายในระบบกริด โดยจะรวมไปถึงมาตรฐานในด้านการควบคุมความปลอดภัยด้วย ตัวอย่างมาตรฐานภายในชั้นนี้ได้แก่ TCP (Transport Control Protocol) หรือ TLS (Transport Layer Security) เป็นต้น
3. ชั้นรีซอร์ส (Resource Layer) เป็นชั้นที่รับผิดชอบบริการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแต่ละทรัพยากรย่อยเพียงอันใดอันหนึ่งเท่านั้น ตัวอย่างของบริการภายในชั้นนี้ได้แก่ การติดต่อขอเรียกดูข้อมูล หรือ การขอใช้ทรัพยากรภายในระบบกริด
4. ชั้นคอลเล็คทีฟ (Collective Layer) เป็นชั้นที่รับผิดชอบบริการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มของทรัพยากรภายในระบบกริด ตัวอย่างของบริการภายในชั้นนี้ได้แก่ บริการหาทรัพยากร เป็นต้น
5. ชั้นแอปพลิเคชัน (Application Layer) เป็นส่วนที่จะอธิบายถึงโปรแกรมใช้งานต่างๆที่จะเข้ามาใช้งานทรัพยากรและบริการต่างๆภายในระบบกริด โดยตัวอย่างของโปรแกรมใช้งานในชั้นนี้ได้แก่ โปรแกรมออกแบบวัตถุที่ต้องการหน่วยประมวลผลจำนวนมาก

2.2.2 ระบบโกลบัล

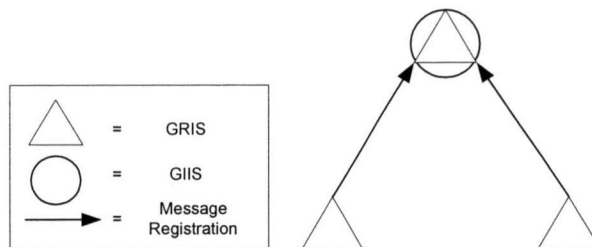
ระบบโกลบัลเป็นกริดซอร์ฟแวร์ที่ทางผู้พัฒนาได้อนุญาตให้นักวิจัยที่มีความสนใจสามารถนำไปทดลองใช้ได้โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด โดยในปัจจุบันระบบโกลบัลได้ถูกพัฒนาถึงรุ่น 2.4 ซึ่งเป็นระบบโกลบัลที่ทำงานโดยใช้มาตรฐานของทีซีพีทั่วไป และรุ่น 3.0 ที่จะนำเอามาตรฐานเว็บเซอร์วิสเข้ามาใช้แทนมาตรฐานเดิม

2.2.2.1 ลักษณะการควบคุมการใช้ทรัพยากรทั่วไปในระบบโกลบัล [1]

ระบบโกลบัลได้พัฒนาฟังก์ชันต่างๆที่จำเป็นต้องมีในการทำงานในการใช้ทรัพยากรร่วมกันไม่ว่าจะเป็น การลงทะเบียนเข้าระบบเพียงครั้งเดียว (Single Sign-on) หรือการยืนยันฐานะของผู้ใช้แต่ละคนโดยใช้โครงสร้างการเข้ารหัสสาธารณะ (PKI : Public-Key Infrastructure) ที่จำเป็นต้องมีการกำหนดหน่วยดูแลส่วนกลาง (CA :Central Authorization) เพื่อรับผิดชอบในการสร้างใบรับรองสิทธิของผู้ใช้แต่ละคนในการขอเข้าไปใช้ทรัพยากรต่างๆในองค์กรเสมือน โดยลักษณะการควบคุมทรัพยากรจะเป็นการเปรียบเทียบชื่อเอกเทศของผู้ใช้ (DN: Distinguished Name) กับชื่อทั่วไปภายในแต่ละเซิร์ฟเวอร์ (Local Account) ที่เจ้าของทรัพยากรสามารถกำหนดสิทธิการใช้งานได้

2.2.2.2 ลักษณะการแลกเปลี่ยนข้อมูลของบริการเอ็มดีเอส [9]

โครงสร้างการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือเอ็มดีเอส (MDS:Monitoring and Discovering Service) จะเป็นส่วนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่แสดงสถานะการทำงานและรายละเอียดต่างๆของแต่ละเซิร์ฟเวอร์ภายในระบบโกลบัล ซึ่งเอ็มดีเอสของโกลบัลทูลคิด 2.0 จะพัฒนามาจากมาตรฐานแอลแด็ป (LDAP: Lightweight Directory Access Protocol) โดยภายในเอ็มดีเอสจะประกอบไปด้วยส่วนประกอบย่อยๆได้แก่ จีอาร์ไอเอส (GRIS: Grid Resource Information Service) และ จีไอไอเอส (GIIS: Grid Institution Index Service) โดยจีอาร์ไอเอสจะเป็นผู้รวบรวมเอาข้อมูลเฉพาะเครื่องเซิร์ฟเวอร์ที่หน่วยให้บริการจีอาร์ไอเอสนั้นติดตั้งอยู่ ก่อนที่จะส่งข้อมูลดังกล่าวไปเก็บรวบรวมยังเซิร์ฟเวอร์ที่ติดตั้งหน่วยให้บริการจีไอไอเอส ซึ่งทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากแต่ละทรัพยากรย่อยๆ ดังรูปที่ 2.4

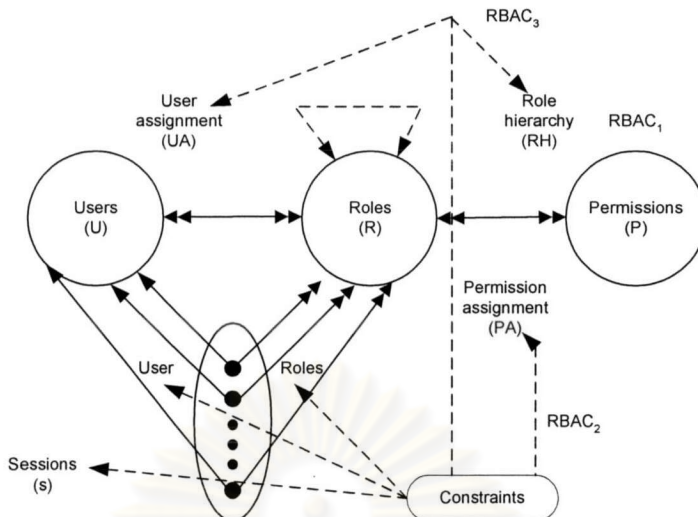
รูปที่ 2.4 แสดงการทำงานของจีอาร์ไอเอสและจีไอเอสของบริการเอ็มดีเอส

จากรูปที่ 2.4 แสดงหน่วยบริการเก็บข้อมูลภายในแต่ละทรัพยากรหรือจีอาร์ไอเอสที่ถูกติดตั้งบนเซิร์ฟเวอร์ทั้งสาม โดยจีอาร์ไอเอสทั้งสามนี้จะส่งข้อมูลของตนไปเก็บไว้ยังหน่วยเก็บรวบรวมสารบัญช้อมูลหรือจีไอเอสของเครื่องเซิร์ฟเวอร์ที่สอง

2.2.3 แนวคิดการควบคุมตามบทบาท (RBAC: Role-Based Access Control) [6]

การควบคุมสิทธิของผู้ใช้ในระบบผ่านทางบทบาทของแต่ละคนเป็นแนวความคิดเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยรูปแบบใหม่ ที่จะอาศัยการกำหนดบทบาทต่างๆขึ้นมาเพื่อมาเป็นตัวคั่นระหว่างผู้ใช้งานและสิทธิของการใช้งานทรัพยากรต่างๆภายในระบบ ทำให้สามารถควบคุมภาพรวมของผู้ใช้งานภายในระบบได้อย่างง่ายดาย เนื่องจากผู้ดูแลระบบย่อยๆทุกคนจะมองเห็นภาพของผู้ใช้งานเป็นภาพเดียวกัน นั่นคือเห็นเป็นบทบาทต่างๆ นอกจากนั้นการควบคุมสิทธิของผู้ใช้ในระบบผ่านทางบทบาทของแต่ละคนยังรองรับการทำงานในลักษณะควบคุมผ่านจุดศูนย์กลางเพราะจะเปิดโอกาสให้จุดศูนย์กลางการควบคุมภายในแต่ละองค์กรสามารถกำหนดสิทธิของแต่ละบทบาทโดยจะเปิดโอกาสให้ผู้ดูแลระบบย่อยๆภายในองค์กรสามารถทำได้แค่กำหนดบทบาทให้แก่ผู้ใช้งานเท่านั้น โดยมีโครงสร้างดังรูปที่ 2.5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

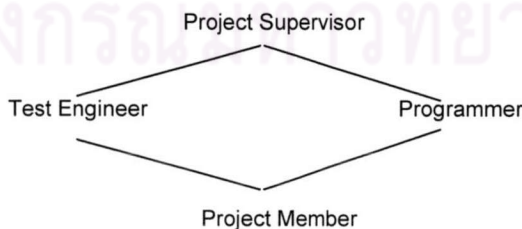

รูปที่ 2.5 แสดงโครงสร้างของระบบควบคุมสิทธิเชิงบทบาท

2.2.3.1 โครงสร้างของแนวความคิดควบคุมสิทธิเชิงบทบาท

ภายในโครงสร้างของแนวความคิดการควบคุมสิทธิตามบทบาทจะมีรายละเอียดในแต่ละชั้นดังต่อไปนี้

1. อาร์เบ็คศูนย์ (RBAC₀) เป็นรูปแบบการควบคุมสิทธิตามบทบาทขั้นพื้นฐานคือจะอาศัยการกำหนดบทบาทขึ้นมาคั่นระหว่างผู้ใช้งานและสิทธิการใช้อุปกรณ์เพื่อให้ง่ายต่อการดูแลและควบคุมสิทธิการใช้งานของผู้ใช้ระบบแต่ละคน
2. อาร์เบ็คหนึ่ง (RBAC₁) นอกจากจะมีโครงสร้างการทำงานของอาร์เบ็คศูนย์แล้วยังจะมีการเพิ่มความสามารถในการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละบทบาทให้บทบาทที่มีระดับสูงกว่ามีสิทธิทุกอย่างที่บทบาทที่อยู่ในระดับต่ำกว่าถือครองอยู่ (Role Hierarchy) ดังรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละบทบาท

จากรูปที่ 2.6 แสดงให้เห็นว่าบทบาท "ผู้พัฒนาระบบ" และ "ผู้ทดสอบระบบ" จะมีสิทธิทั้งหมดเท่าที่บทบาท "สมาชิกโครงการ" มีอยู่ โดยบทบาท "ผู้ทดสอบระบบ" อาจจะถูกเพิ่มเติมสิทธิเท่าที่จำเป็นสำหรับภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ ซึ่งสิทธิที่ถูกเพิ่มขึ้นมาจะไม่ถูกรวมอยู่ในบทบาท "ผู้พัฒนาระบบ" นอกจากนี้ บทบาทในชั้นสูงสุดหรือบทบาท "ผู้ดูแลโครงการ" จะมีสิทธิทั้งหมดเท่าที่บทบาท "สมาชิกโครงการ", "ผู้พัฒนาระบบ" และ "ผู้ทดสอบระบบ" มีอยู่ตามลำดับ

3. อาร์บีเอสสอง (RBAC₂) นอกจากจะมีโครงสร้างชั้นพื้นฐานตามที่ได้ถูกระบุไว้ ภายในอาร์บีเอสแล้ว อาร์บีเอสยังมีความสามารถในการระบุเงื่อนไขต่างๆ (Constraints) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการระบุบทบาท ดังเช่น ผู้ใช้จะไม่สามารถมีบทบาททั้งสองบทบาทที่ได้ถูกกำหนดไว้พร้อมกันได้ หรือผู้ใช้จำเป็นต้องมีบทบาทหนึ่งๆก่อนที่จะมีบทบาทที่ถูกระบุไว้ได้
4. อาร์บีเอสสาม (RBAC₃) จะรวมเอาความสามารถทั้งการกำหนดโครงสร้างของบทบาท (Role Hierarchy) ของอาร์บีเอสหนึ่ง และการกำหนดเงื่อนไข (Constraints) ของอาร์บีเอสสอง ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของการกำหนดเงื่อนไขภายในโครงสร้างของบทบาท ดังเช่นบางบทบาทจะไม่อนุญาตให้มีการสร้างบทบาทที่อยู่สูงกว่าซึ่งจะได้รับสิทธิทั้งหมดของบทบาทที่ถูกระบุไว้

2.2.3.2 ความแตกต่างระหว่างการกำหนดสิทธิการใช้งานเชิงบทบาทกับการกำหนดกลุ่มของผู้ใช้ (RBAC Vs User Group)

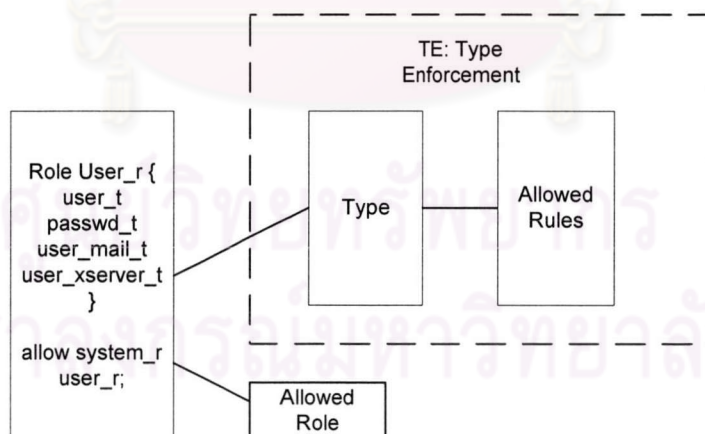
ถึงแม้ในปัจจุบันระบบควบคุมการใช้ทรัพยากรได้มีการกำหนดกลุ่มของผู้ใช้ขึ้นเพื่อให้ง่ายต่อการควบคุมและการกำหนดสิทธิการใช้งาน แต่สิ่งที่แตกต่างระหว่างการกำหนดกลุ่มและการกำหนดบทบาทของผู้ใช้จะอยู่ที่การกำหนดชื่อกลุ่มจะเป็นเพียงแค่การรวบรวมชื่อของผู้ใช้แล้วค่อยนำมากำหนดสิทธิการใช้งานของกลุ่มที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับสมาชิกภายในกลุ่มซึ่งแตกต่างจากการกำหนดบทบาทที่เสมือนเป็นการรวบรวมสิทธิการใช้งาน (Permission) เข้าไว้ร่วมกัน ก่อนที่จะนำไปกำหนดบทบาทให้กับผู้ใช้แต่ละคนต่อไป

จากความแตกต่างดังกล่าวจะทำให้เห็นได้ว่าการกำหนดสิทธิการใช้งานของแต่ละทรัพยากร โดยการทำหน้าที่ของกลุ่มผู้ใช้ในบางครั้งจำเป็นจะต้องไปพิจารณาสมาชิกทั้งหมดภายในกลุ่มว่า สิทธิที่กำหนดให้แก่กลุ่มนั้นเหมาะสมหรือไม่ในกรณีที่ชื่อกลุ่มไม่แสดงให้เห็นถึงหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกภายในกลุ่มดังเช่น ชื่อกลุ่มที่ถูกกำหนดตามปีที่ผู้ใช้งานได้จดทะเบียนเพื่อขอเข้าใช้ระบบ ซึ่งจะทำให้ยุ่งยากกว่าการกำหนดสิทธิโดยการพิจารณาจากบทบาทที่ถูกกำหนดโดยพิจารณาจากโครงสร้างของบทบาทภายในองค์กรจริง ซึ่งจะทำให้การกำหนดสิทธิของผู้ใช้แต่ละคนจะทำได้ถูกต้อง

2.2.3.3 ตัวอย่างการนำเอาแนวความคิดการควบคุมเชิงบทบาท (RBAC) มาใช้ใน ปัจจุบัน

- การนำไปใช้ในระบบปฏิบัติการลินุกซ์ที่ถูกเพิ่มโครงสร้างรักษาความปลอดภัย (Security-Enhanced Linux) [10]

เนื่องจากแต่เดิมภายในระบบปฏิบัติการลินุกซ์ที่ถูกเพิ่มโครงสร้างการรักษาความปลอดภัย (Security-Enhanced Linux) จะใช้ลักษณะการกำหนดสิทธิการใช้งานตามชนิดของทรัพยากร (Type Enforcement) เป็นหลัก การนำเอาแนวความคิดการควบคุมสิทธิการใช้งานเชิงบทบาทจะเป็นเพียงแค่การกำหนดชื่อของบทบาทเพื่อเก็บรวบรวมสิทธิการใช้งานของทรัพยากรแต่ละชนิดอีกทีหนึ่งซึ่งจะมีลักษณะดังรูปที่ 2.7

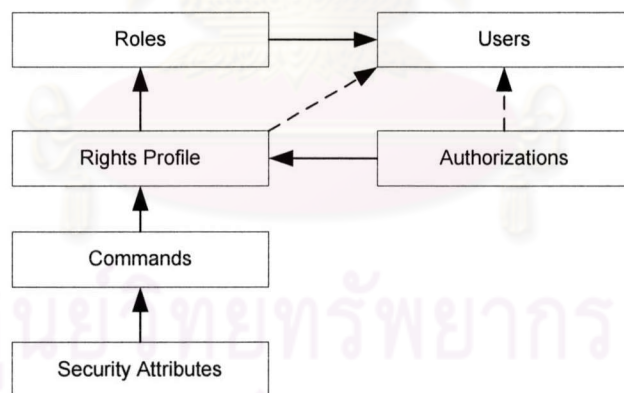

รูปที่ 2.7 แสดงโครงสร้างการกำหนดข้อมูลบทบาทของระบบปฏิบัติการลินุกซ์ที่ถูกเพิ่มโครงสร้างการรักษาความปลอดภัย

จากรูปที่ 2.7 จะแสดงให้เห็นว่าข้อมูลควบคุมบทบาทจะทำหน้าที่เก็บรวบรวมสิทธิที่ว่าผู้ใช้ที่มีบทบาทดังกล่าวจะสามารถติดต่อกับทรัพยากรประเภทอะไรด้วยวิธีใดบ้างเท่านั้น ซึ่งแต่ละบทบาทที่ได้ถูกกำหนดขึ้นจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน และการเปลี่ยนแปลงบทบาทจำเป็นที่จะต้องให้ผู้ใช้ทำการยืนยันตัวเองอีกครั้งเพื่อป้องกันการเปลี่ยนแปลงบทบาทโดยที่ผู้ใช้ไม่ทราบถึงบทบาทของตัวเองในปัจจุบัน

- การนำไปใช้ในระบบปฏิบัติการโซลาริส (Solaris) [11]

เหตุผลที่ระบบปฏิบัติการโซลาริสได้นำเอาแนวความคิดการควบคุมสิทธิเชิงบทบาทเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของระบบควบคุมการใช้ทรัพยากรของผู้ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาคอมพิวเตอร์ทั้งหมดโดยผู้ที่มีฐานะราก (Root) เพียงผู้เดียว ซึ่งเป็นลักษณะการรักษาความปลอดภัยของระบบปฏิบัติการทั่วไป การนำเอาแนวความคิดการควบคุมการใช้งานเชิงบทบาทมาใช้จะทำให้สามารถแบ่งความรับผิดชอบออกเป็นแต่ละบทบาทเช่นผู้ดูแลพื้นที่ใช้งานหรือผู้ดูแลโครงสร้างของการเชื่อมต่อเป็นต้น เพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดจากการทำงานในลักษณะของรากซึ่งถ้ามีผู้ที่ไม่ประสงค์ดีได้พาสเวิร์ดไปจะสามารถสร้างความเสียหายได้ทั้งระบบ โดยรูปแบบการกำหนดข้อมูลบทบาทภายในระบบปฏิบัติการโซลาริสจะมีลักษณะดังรูปที่ 2.8

รูปที่ 2.8 แสดงโครงสร้างของการกำหนดข้อมูลบทบาทในระบบปฏิบัติการโซลาริส

จากรูปที่ 2.8 จะเห็นได้ว่าข้อมูลบทบาทจะเกิดจากการรวบรวมข้อมูลกำหนดสิทธิการใช้งานที่มีการระบุว่าสามารถทำอะไรกับทรัพยากรประเภทอะไรได้บ้าง โดยเส้นประจะแทนรูปแบบการกำหนดสิทธิที่เป็นไปได้แต่จะไม่ปลอดภัยและจะสร้างความยุ่งยากให้กับรูปแบบการกำหนดสิทธิของผู้ใช้ภายในระบบ

จากตัวอย่างของการนำเอาแนวความคิดการควบคุมสิทธิการใช้งานผ่านทางบทบาทของผู้ใช้ ไปพัฒนาลงบนระบบปฏิบัติการลินุกซ์ที่ถูกเพิ่มโครงสร้างการรักษาความปลอดภัยและระบบปฏิบัติการโซลาริสจะแสดงให้เห็นถึงการกำหนดสิทธิของการใช้ทรัพยากรประเภทต่างๆที่ตัวบทบาท (Mandatory Mechanism) เพราะทรัพยากรทั้งหมดจะถูกเก็บอยู่ในเซิร์ฟเวอร์ที่ติดตั้งระบบปฏิบัติการซึ่งจะหมายถึงจะมีจุดควบคุมเพียงจุดเดียว แต่เนื่องจากแนวความคิดว่าด้วยการควบคุมสิทธิตามบทบาทของผู้ใช้เป็นรูปแบบการกำหนดสิทธิโดยไม่ขึ้นกับนโยบายใดๆ (Policy Neutral) จึงทำให้สามารถกำหนดสิทธิการใช้งานเข้ากับแต่ละบทบาทโดยเจ้าของทรัพยากร (Discretionary Mechanism) ซึ่งเหมาะสมกับการทำงานภายในระบบกริดที่มีจุดควบคุมหลายจุด โดยรายละเอียดของการนำเอาแนวความคิดการควบคุมสิทธิเชิงบทบาทภายในระบบกริดจะกล่าวถึงในส่วนของการออกแบบต่อไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย